

10.5 Mekanisering

PLANTEPRODUKTION 2004

Korndyrkning

Frø- og raps-
dyrkning

Planteværn

Økologi

Markteknik

Svine/
plantebrug

Landskab
og miljø

Driftledelse

Kartoffel-
dyrkning

Plante og
næring

Special-
sessioner

Optisk stenfrasortering af sten i kartofler - FarmTest

Sten og jord i kartofler medfører skader og øgede omkostninger til transport og lagring. Manuel frasortering af sten betyder store lønomkostninger. På store optagere kan det desuden være vanskeligt at skaffe plads til det nødvendige personale. Der er dermed store perspektiver i udstyr, der mekanisk kan sortere sten og jordklumper fra kartoflerne allerede ved optagningen.

KONSULENT HANS HENRIK PEDERSEN

KONSULENT KNUD BASTHOLM,
LANDSCENTRET, BYGGERI OG TEKNIK.
HHP@LANDSCENTRET.DK

Der er udført en FarmTest undersøgelse af en svensk udviklet stenseparator, benævnt AgriSep. Anlægget er monteret på en to-rækket optager i Skåne, og brugeren af denne optager er meget begejstret for systemet. På trods af en stenrig jord er stenstrenglægnings undladt, efter at separatoren er taget i anvendelse. Samtidig er mandskabet på optageren reduceret til to mod tidligere tre eller fire. Herved er omkostningerne reduceret med omkring 2.000 kr. pr. ha. Systemet har

ifølge brugeren ikke reduceret kapaciteten af optageren.

I undersøgelsen er effektiviteten af frasorteringen undersøgt. Som det fremgår af tabellen er frasorteringen af sten meget effektiv. Der er udtaget prøver af materialet før og efter systemet, og der er ikke fundet tendens til, at anlægget medfører skader på kartoflerne.

Anlæg kan også monteres stationært

Udover anlægget, der er monteret på en optager, er der etableret flere anlæg stationært - alle i Sverige. De benyttes ved sortering af kartofler. Et sådant anlæg kan opnå en større udnyttelse, da det kan fungere i en længere periode. Til gengæld mister man de fordele, der er ved at sortere skidt fra allerede i marken.

Et AgriSep anlæg kan leveres i bredder på 0,5 til 2,1 m. Kapaciteten for et anlæg på 0,7 m er ifølge fabrikanten på 6,25 ton/time ved rensning af kartofler med op til 75 % sten og jordknolde. Udover AgriSep anlægget kan Firma Samro levere et anlæg, der fungerer efter lignende principper.

Vi vil følge op på brugererfaringer med dette anlæg, såfremt det kommer i drift i Danmark. ■

Effektivitet i frasortering af sten samt analyseresultater for skader før og efter stensepareringsanlæg monteret på kartoffeloptager

	% sten	Vægt % med synlige skader	Vægt % med stød
Før separator	9,2	1,2	10,0
Efter separator	0,7	1,6	5,6